

Zece întrebări și răspunsuri legate de aplicarea impozitului minim global în România

Impozitul minim pe profit la nivel global, de 15%, se aplica începând cu anul acesta și în România, ca urmare a transpunerii în legislația locală a Directivei europene 2022/2523, privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni, prin Legea 431/2023. Inițiativa are la baza pilonul doi (*Pillar Two*) din reforma fiscală internațională coordonată de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Pe scurt, societățile din România care fac parte din grupuri de mari dimensiuni (cu venituri totale de peste 750 de milioane de euro) trebuie să calculeze anual cota efectivă de impozitare, iar dacă aceasta este mai mică de 15%, să plătească un impozit suplimentar ca diferență până la această cota.

Sistemul în baza căruia se stabilește impozitul suplimentar este extrem de complex însă, din practică, s-au conturat deja câteva întrebări frecvente și potențiale răspunsuri care pot ajuta contribuabilii din România să se conformeze.

1. Dacă o companie nu are cifra de afaceri mai mare de 750 de milioane de euro, însă face parte dintr-un grup local cu activitate internațională, intra sub incidența impozitului minim global?

Prevederile legii 431/2023 se aplică contribuabililor care au sediul pe teritoriul României și fac parte dintr-un grup național sau multinațional care a obținut venituri anuale consolidate **la nivelul grupului** de cel puțin 750 de milioane de euro în cel puțin două dintre cele patru exerciții financiare anterioare anului de referință (deci în perioada 2020 – 2023, pentru anul 2024).

2. Grupul din care face parte compania în cauză are mai multe societăți în România. Care dintre ele va gestiona obligația de raportare?

Legislația nu conține prevederi specifice în acest sens. Prin urmare, decizia se va lua la nivelul grupului, în funcție de anumite criterii (de exemplu, societatea care are un manager de taxe sau cea al cărei director financiar și-a asumat deja responsabilități de coordonare la nivelul grupului de societăți din România). În practică, există tendința de a desemna entitatea care are o activitate mai complexă în România, în

special în situația în care conducerea acesteia și-a asumat deja și un rol de coordonare în cadrul grupului cu privire la alte aspecte financiare.

3. Dacă societatea mama nu este din UE, se mai aplica regulile impozitului minim global pentru societatea din România?

Da, și în aceasta situație se aplica noile reguli, întrucât România a implementat impozitul minim național în legislația sa, iar societățile care intra sub incidența acestuia au obligația de a calcula, declara și plăti acest impozit. Mai mult, din 1 ianuarie 2025 se aplica și regula profiturilor sub-impozitate (denumită și „regula UTPR” - *undertaxed profits rule*), conform careia societatea din România ar putea plăti impozit suplimentar, în funcție de nivelul activelor corporale și de numărul de angajați, dacă în jurisdicția societății mama nu se aplica regulile impozitului minim global.

4. Cum se calculează rata efectivă de impozitare în scopul aplicării regulilor *Pillar Two*: ca raport între impozitul pe profit și profitul contabil brut?

Nu, din păcate cota efectivă de impozitare nu se poate determina atât de simplu. Aceasta se va calcula potrivit regulilor OCDE, care sunt menționate succint în Legea 431/2023. Calculul are un grad ridicat de complexitate și include multiple ajustări contabile, financiare și fiscale.

5. Cum influențează facilitățile fiscale aplicate cota efectivă de impozitare?

Multe societăți aplica facilități fiscale în calculul impozitului pe profit în prezent, cum ar fi bonificația pentru capitaluri proprii pozitive și pentru creșterea capitalului propriu ajustat (potrivit OUG 153/2020), scutirea de impozit pe profitul reinvestit și creditul fiscal pentru sponsorizare.

Ca urmare a aplicării acestor facilități fiscale, rata efectivă de impozitare se poate reduce sub pragul minim de 15%, astfel ca este posibil să intervină obligația de a plăti diferența de impozit până la 15%. Prin urmare, contribuabilul în cauză trebuie să efectueze o analiză detaliată, ținând cont de impactul pe care îl are fiecare facilități aplicată, precum și de alte opțiuni disponibile. Spre exemplu, trebuie verificat cum afectează procedura de redirectionare a impozitului pe profit pentru sponsorizări rata efectivă de impozitare.

6. Dacă societatea înregistrează pierdere fiscală, poate datora impozit minim global?

Până în 2026, nu ar trebui ca societatea cu pierderi să datoreze impozit minim global, atât timp cât aceasta înregistrează cheltuieli salariale și active corporale (în baza normelor OCDE privind regimurile de protecție). În acest sens, societatea trebuie să se asigure de consecvența datelor incluse în raportarea *Country by Country* și a situațiilor financiare utilizate în scopul acestei raportări și să pastreze documentația aferentă.

7. Dacă societatea aplica impozitul minim pe cifra de afaceri în anul 2024, poate datora și impozit minim global?

Da, impozitul minim pe cifra de afaceri și impozitul minim global sunt doua impozite diferite, deci teoretic este posibil ca o societate sa le datoreze pe ambele.

Teoretic, exista argumente ca impozitul minim pe cifra de afaceri sa poata fi luat în calcul la stabilirea ratei efective de impozitare și sa duca la creșterea acesteia și, implicit, la scaderea riscului de a datora impozit minim global. Dar, din pacate, acest lucru nu este expres menționat în legislația din România, iar normele OCDE conțin și prevederi care limiteaza includerea unui impozit pe cifra de afaceri în categoria impozitelor care pot fi luate în calcul la stabilirea ratei efective de impozitare.

8. Daca prima data de raportare pentru impozitul minim global e în 2026, societatea trebuie sa acționeze în vreun fel la acest moment?

Da, pentru ca, daca societatea va datora un impozit minim global pentru anul 2024, acesta trebuie înregistrat în contabilitate în cursul acestui an. Prin urmare, trebuie realizata o analiza pentru a determina care va fi impactul din prisma impozitului minim global pentru societate, pentru anul 2024. Însa, în prima faza, este recomandat ca societatea sa analizeze în ce masura poate aplica unul din regimurile de protecție.

9. Care este formularul de raportare pentru impozitul minim global în România?

Momentan, în legislația locala nu exista un model pentru formularul de raportare, însă este de așteptat sa fie publicat pâna la sfârșitul anului. OCDE a publicat un astfel de model - [GloBE information return](#) -, deosebit de complex, care va trebui completat pentru fiecare jurisdicție în care grupul își desfășoara activitatea.

10. Se pot îndeplini obligațiile de calcul, de declarare și de plata de catre grup pentru o societate din România?

Impozitul suplimentar național se calculeaza, se declara și se platește în România, de catre societatea locala și, potrivit legislației, exista obligația ca profiturile excedentare naționale sa fie cele înregistrate în contabilitatea individuala a societății (Ordinul 1802/2014). Separat, la nivelul grupului, se va face un alt calcul pentru România, pornind de la datele raportate în situațiile financiare consolidate conform standardului contabil aplicabil (de exemplu, IFRS, US GAAP etc.).

În cazul societăților care aplica standardul IFRS, potrivit legislației românești, daca și grupul folosește același standard, obligațiile de declarare și plata rămân în sarcina societății românești, dar va fi necesar un singur calcul.

În concluzie, respectare obligațiilor legate de impozitul minim global implica numeroase aspecte, de o complexitate ridicata, astfel ca societățile vizate trebuie sa se pregateasca temeinic în acest sens.